

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25 maja 2022 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. ustalił wartość kapitału początkowego Z. M. na dzień 1 stycznia 1999 roku. Do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy organ rentowy przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 01.01.1979 do 31.12.1988. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 53.14%.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 53.14% przez kwotę 1220,89 zł, tj. kwotę bazową określoną ww ustawie ($53.14\% \times 1\ 220,89\ \text{zł} = 648,78\ \text{zł}$).

Do obliczenia kapitału początkowego organ rentowy przyjął łącznie: 16 lat, 7 miesięcy, 10 dni, tj. 199 miesięcy okresów składkowych. Oraz 2 miesiące i 13 dni tj. 2 miesiące okresów nieskładkowych

Współczynnik proporcjonalny do- osiągniętego do 31.12.1998r – wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 60,69%.

Współczynnik ten służy do obliczenia części 24% kwoty bazowej. Wysokość 24% kwoty bazowej wynosi 293,01 zł.

Do ustalenia współczynnika przyjęto:

- wiek w dniu 31.12.1998r. - po zaokrągleniu do pełnych lat - wynoszący 43 lata

- łączny staż ubezpieczeniowy – wynoszący 7 lat.

Średnie dalsze trwanie życia - wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat - wynosi 205 miesięcy (komunikat Prezesa GUS z dnia 25 marca 1999r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn - M.P. Nr 12, poz.173).

Kapitał początkowy ustalony na dzień 1.01.1999 r. wyniósł 66 564,41zł.

Do ustalenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego za okresy, za które wnioskodawca nie udokumentował wynagrodzeń przyjęto kwoty minimalnego wynagrodzenia proporcjonalnie do wymiaru czasu pracy jej wykonywania. Są to okresy: od 29.07.1974 do 13.09.1974 r. od 1.03.1975 r. do 22.06.1975 r., od 12.08.1975 do 11.09.1975 , od 01.01.1978 do 31.12.1978, od 1.01.1979- 30.04.1979 r.

/ decyzja k. 16-18 akt kapitałowych ZUS/

Odwołanie od ww. decyzji, w dniu 13.06.2022 r., wniósł Z. M., domagając się ich zmiany i ponownego wyliczenia kapitału początkowego.

W uzasadnieniu swego stanowiska podniósł, iż kapitał wyliczono nieprawidłowo z pominięciem zarobków a okres zatrudnienia w (...) mimo przedłożenia stosownych dokumentów w tym przedmiocie.

/ odwołanie k. 3 akt ZUS/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując stanowisko z zaskarżonej decyzji. Organ dodatkowo wyjaśnił , że z tytułu zatrudnienia wnioskodawcy w zakładzie (...) na podstawie załączonych do akt kapitałowych kart wynagrodzeń zakład uwzględnił wnioskodawcy przy ustalaniu podstawy wymiaru kapitału początkowego wynagrodzenie za rok 1976 w kwocie (...),00 i za rok 1977 w kwocie 29 009,80 natomiast w stosunku do lat 1978-1979 uwzględniono minimalne wynagrodzenie obowiązujące w sferze gospodarki narodowej, ponieważ za rok

1978 brak karty wynagrodzeń a za 1979 r. wynagrodzenie wskazane w karcie wynagrodzeń jest niższe niż minimalne. Minimalne wynagrodzenie uwzględniono również za okresy:

- od 29.07.1974 do 13.09.1974

- od 1.03.1975 do 22.06.1975

- od 12.08.1975 do 11.09.1975

/ odpowiedź na odwołanie k. 4-5/

W piśmie procesowym z dnia 5.07.2022 r. (data wpływu) wnioskodawca podtrzymał swoje stanowisko w sprawie i wskazał, iż przy wyliczeniu należnych mu świadczeń ZUS nie uwzględnił pracy w (...) w W. od 7.07.1976 do 30.04.1979 i pracy w Prasa- K. – Ruch od 02.07.1979 do 31.12.1979, choć na okoliczność przeciwną, wskazują dowody tj. karty wynagrodzeń z T. Z. i kserokopia książeczki ubezpieczeniowej z pracą w Prasa – K. Ruch załączone do wskazanego pisma.

/ pismo k. 9 z załącznikami k. 10-16/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Z. M. urodził się w dniu (...).

/bezsporne /

Decyzją z dnia 13.04.2022 r. , po rozpoznaniu wniosku z dnia 15.03.2022 r., ZUS przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury, w kwocie zaliczkowej.

/ decyzja k. 8 akt emerytalnych ZUS/

W dniu 13.05.2022 r. wnioskodawca złożył w ZUS wniosek o ponowne przeliczenie świadczenia emerytalnego domagając się wyliczenia należnego mu świadczenia z uwzględnieniem złożonych przez niego do wniosku dokumentów.

/ wniosek k. 14 akt emerytalnych ZUS /

W rozpoznaniu wskazanego wniosku zaskarżoną decyzją z dnia 25 maja 2022 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. ponownie ustalił wnioskodawcy wartość kapitału początkowego na dzień 1.01.1999 co przełożyło się na przeliczenie emerytury w kwocie zaliczkowej decyzją z dnia 26.05.2022 r.

/ decyzja kapitałowa k. 16-18 akt kapitałowych ZUS, decyzja emerytalna k. 22 akt emerytalnych ZUS/

Wnioskodawca był zatrudniony w Zakładach (...) w W. od 7.07.1976 do 30.04.1979.

/ świadectwo pracy k 10 akt rentowych ZUS /

Przy wyliczeniu, należnych wnioskodawcy świadczeń emerytalnych, okres ten został uwzględniony w ogólnym stażu pracy jako okres składkowy.

/ bezsporne wykaz wprowadzonych okresów ubezpieczonego k. 11-12 akt kapitałowych/

Z tytułu zatrudnienia w Techma (...) w W., notatką kolegiąlną z 25.05.2022 r. Zakład uwzględnił wnioskodawcy przy ustalaniu podstawy wymiaru kapitału początkowego wynagrodzenie za rok 1976 w kwocie (...),00 i za rok 1977 w kwocie 29 009,80 natomiast w stosunku do lat 1978-1979 uwzględniono minimalne wynagrodzenie obowiązujące w sferze gospodarki narodowej, ponieważ za rok 1978 brak karty wynagrodzeń a za 1979 r. wynagrodzenie wskazane

w karcie wynagrodzeń jest niższe niż minimalne. Minimalne wynagrodzenie uwzględniono również za okresy: od 29.07.1974 do 13.09.1974 r., od 1.03.1975 do 22.06.1975 r., od 12.08.1975 do 11.09.1975.

/ notatka kolegialna k. 15 akt kapitałowych, decyzja kapitałowa k. 16-18 akt kapitałowych ZUS/

Wnioskodawca legitymuje się kartami wynagrodzeń ze wskazanego zakładu pracy za okres od 1976 do 1979 r. przekazanymi przez Archiwum Usługowe (...) „ sp zo.o. w S..

/ karty wynagrodzeń k. 12-15/

W okresie od dnia 2.07.1979 do 30.03.1980 r. wnioskodawca był zatrudniony jako sprzedawca rejonowy d/ s handlu w (...) Prasa- K. – Ruch

/ świadectwo pracy k. 11 akt rentowych ZUS legitymacja ubezpieczeniowa k. 10- 11 oryginał okazany na rozprawie w dniu 12.10.2022 r. /

W świetle wpisów legitymacji ubezpieczeniowi zarobki wnioskodawcy z tytułu wskazanego zatrudnienia za rok 1979 r. wyniosły 25.698 zł a za rok 1980 od stycznia do marca 7171 zł.

/legitymacja ubezpieczeniowa k. 10- 11 oryginał okazany na rozprawie w dniu 12.10.2022 r. /

W okresie od 3.01.1996 do 31.12.1998 r. wnioskodawca był bezrobotny, przy czym w okresie od 3.01.1996 do 2.01.1997 pobierał zasiłek dla bezrobotnych w pozostałym okresie był zarejestrowany jako bezrobotny bez prawa do zasiłku.

/ zaświadczenie k. 21 akt emerytalnych ZUS/

Po uwzględnieniu karty wynagrodzeń wnioskodawcy z 1978 r. za okres zatrudnienia w Techma (...) w W. oraz wynagrodzeń z 1979 r. za okres zatrudnienia w (...) Prasa- K. – Ruch zwiększeniu ulega wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego który przy przyjęciu wynagrodzeń z kolejnych 10 lat kalendarzowych z lat 1979 -1988 r wynosi 57,96 %. Za okresy nieudokumentowane wysokościami wynagrodzeń nadal należy przyjąć minimalne wynagrodzenia obowiązujące w sferze gospodarki narodowej tj w okresach

- od 29.07.1974 do 13.09.1974

- od 1.03.1975 do 22.06.1975

- od 12.08.1975 do 11.09.1975

- od 1.01.1979 r. do 30.04.1979 r.

/ pismo k. 23 wydruki systemowe k. 24-27/

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy w Łodzi dokonał na podstawie powołanych dowodów w postaci dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, w tym w aktach rentowych emerytalnych i kapitałowych wnioskodawcy, jak i dostępną dokumentację placową – karty wynagrodzeń z Zakładu (...) w W. oraz wpisów w legitymacji ubezpieczeniowej wnioskodawcy okazanej w oryginale na rozprawie w dniu 12.10. 2022 r. dotyczących wysokości zarobków wnioskodawcy w (...) Prasa- K. – Ruch. Podkreślić należy iż ww. dokumentacja została złożona w toku procesu a jej treść nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Podkreślić należy, iż organ rentowy, w toku procesu, sam, **w piśmie procesowym z dnia 10.08.2022 r. [k. 23]**, przyznał, że, przy uwzględnieniu wskazanej dokumentacji w oryginale – a dokumentacja, w tej formie, była dostępna w toku procesu – dane, w niej zawarte, mają wpływ na zwiększenie wartości kapitału początkowego wnioskodawcy i tym samym na zwiększenie wysokości jego emerytury. Przy uwzględnieniu karty wynagrodzeń wnioskodawcy z 1978 r. za okres zatrudnienia w Techma (...) w W. oraz wynagrodzeń z 1979 r. za okres zatrudnienia w (...) Prasa- K. – Ruch

zwiększeniu ulega wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego który przy przyjęciu wynagrodzeń z kolejnych 10 lat kalendarzowych z lat 1979 -1988 r wynosi 57,96 %. Wskazane wyliczenia nie były kwestionowane przez wnioskodawcę ani pod względem rachunkowym ani co do zasady. Sąd uznał zatem wskazane wyliczenie za miarodajne dla rozstrzygnięcia w świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego (dostępnej dokumentacji).

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią przepisu **art. 173 ust 1 ustawy** z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r. poz. 504), dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy.

Stosownie do **art. 174 ust. 1** tejże ustawy, kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12. Zgodnie z ust. 2, przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Zgodnie z ust. 3 przywołanego artykułu, podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r.

Według ust. 3b w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 października 2013 roku (w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 21 czerwca 2013 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych) jeżeli okres wskazany do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego obejmuje rok kalendarzowy, w którym ubezpieczony pozostawał w ubezpieczeniu społecznym na podstawie przepisów prawa polskiego jedynie przez część miesięcy tego roku, do obliczenia stosunku sumy kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w art. 15 ust. 3, w okresie tego roku do przeciętnego wynagrodzenia, przyjmuje się sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za ten rok kalendarzowy odpowiednią do liczby miesięcy pozostawania w ubezpieczeniu.

Natomiast w myśl ust. 7 analizowanego przepisu do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 roku. Ustęp 8 powyższego przepisu stanowi, że przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24 % tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku.

Zgodnie natomiast z treścią ust. 8 przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24% tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku, według wskazanego w nim wzoru.

Z kolei w myśl art. 15 ust. 1 powyższej ustawy podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176. Natomiast stosownie do brzmienia ust. 2a tego samego przepisu, jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę

obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy. Z kolei na podstawie ust. 6 omawianego przepisu na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Jak stanowi art. 15 ust. 4 w/w ustawy w celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

1. oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust. 3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych,
2. oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia, ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu,
3. oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty, oraz
4. mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art. 19, przy czym wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie może być wyższy niż 250%, jednakże przy ponownym przeliczeniu wysokości emerytury należy mieć na względzie, iż zgodnie z art. 111 ust. 2 ustawy uwzględnia się kwotę bazową ostatnio przyjętą do obliczenia świadczenia.

W związku z treścią zacytowanych przepisów można stwierdzić, iż kwota kapitału początkowego zależy od długości udowodnionych okresów składkowych i nieskładkowych przebytych przed 1 stycznia 1999 rokiem, podstawy wymiaru oraz współczynnika proporcjonalnego do wieku ubezpieczonego, który służy do obliczenia tzw. części socjalnej.

Przytoczone zasady postępowania – w świetle uchwały Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2003 roku w sprawie o sygn. III UZP 2/03 (OSNP 2003/14/338) - tak przy ustalaniu prawa do świadczenia, jak i jego przeliczaniu, pozwalają na ogólną uwagę, iż zamiarem ustawodawcy było umożliwienie ubezpieczonym dokonanie wyboru, w ramach prawa, najkorzystniejszego z ich punktu widzenia okresu, z którego podstawa wymiaru składek ubezpieczeniowych, będzie stanowić podstawę wymiaru świadczenia.

Z kolei ogólne zasady nabywania prawa do emerytury dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, a więc dla osób takich jak Z. M. urodzony (...) określa przepis art. 24 ustawy emerytalnej, zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego wynoszącego co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a, 50e i 184.

Stosownie natomiast do treści art. 25 ust 1 ustawy emerytalnej, podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Z kolei zgodnie z art. 26 ust 1 ustawy emerytalnej, emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183. W ust. 2 wskazano, że wiek ubezpieczonego w dniu przejścia na emeryturę wyraża się w ukończonych latach i miesiącach. Średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach (ust. 3). Przy czym w ust. 4 i 5 wskazano, że tablice trwania życia ogłasza w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" corocznie w terminie do dnia 31 marca Prezes Głównego Urzędu Statystycznego. Tablice,

o których mowa w ust. 4, są podstawą przyznawania emerytur na wnioski zgłoszone od dnia 1 kwietnia do dnia 31 marca następnego roku kalendarzowego.

Z powyższych przepisów wynika jednoznacznie, że zasadą obowiązującą przy ustalaniu wysokości emerytury dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. jest zasada zdefiniowanej składki, zgodnie z którą wysokość świadczenia zależy z jednej strony od sumy składek emerytalnych jakie zostały zgromadzone na indywidualnym koncie ubezpieczonego w ZUS za okres poczynając od 1 stycznia 1999 r., zaś z drugiej od wysokości kapitału początkowego, tj. od kwoty ustalonej oddzielnie dla każdego ubezpieczonego według ustalonego przez ustawodawcę wzoru, odzwierciedlającej w przybliżeniu stan jego konta ubezpieczeniowego za okres do 31 grudnia 1998 r.

W rozpoznawanej sprawie spór sprowadzał się do uwzględnia przy wyliczeniu kapitału początkowego faktycznych wysokości zarobków osiągniętych przez wnioskodawcę, w okresie zatrudnienia w Zakładach (...) w W. od 7.07.1976 do 30.04.1979 jak i w (...) Prasa- K. – Ruch w okresie od dnia 2.07.1979 do 30.03.1980 r. wobec przyjęcia przez organ rentowy przy ustalaniu podstawy wymiaru kapitału początkowego wynagrodzenia za rok 1976 w kwocie (...),00 i za rok 1977 w kwocie 29 009,80 natomiast w stosunku do lat 1978-1979 minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w sferze gospodarki narodowej, ponieważ za rok 1978 brak było karty wynagrodzeń a za 1979 r. wynagrodzenie wskazane w karcie wynagrodzeń było niższe niż minimalne.

Odnosząc się do spornej kwestii – jak konkretnie w spornym okresie było ukształtowane wynagrodzenie wnioskodawcy- wskazać należy, że zgodnie z § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011, Nr 237, poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. obowiązuje od 23 listopada 2011 r. i ma zastosowanie do wniosków w sprawach świadczeń złożonych od daty jego wejścia w życie. Zastąpiło ono rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. z 1983 r., Nr 10, poz. 49, ze zm.), które dowody uzasadniające prawo do świadczeń i ich wysokości określało w sposób podobny. I tak zgodnie z § 20 pkt. 1 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość zarobku lub dochodu stanowiącego podstawę wymiaru emerytury lub renty dla pracowników były zaświadczenia zakładów pracy wystawione według wzoru ustalonego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych albo legitymacja ubezpieczeniowa zawierająca wpisy dotyczące okresów zatrudnienia i wysokości osiągniętych zarobków.

Orzeczenia Sądu Najwyższego jakie zapadły jeszcze na gruncie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. są zgodne co do tego, że ograniczenie co do środków dowodowych wynikające z § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. obowiązujące w postępowaniu przed organem rentowym nie ma zastosowania w postępowaniu sądowym przed Sądem Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Wysokość zarobków, której pochodną jest podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne, jest faktem mającym istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (art.227 k.p.c.), który w postępowaniu przed sądem może być udowodniany wszelkimi środkami dowodowymi, które sąd uzna za celowe i pożądane. Wysokość uzyskiwanego uposażenia może być zatem ustalana także przy pomocy innych pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków - aczkolwiek wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia zainteresowanego / por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 r. sygn. akt II UKN 186/97, opubl. OSNP 1998/11/342; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2006 r. sygn. I UK 115/06, opubl. Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2007, Nr 17-18, poz. 257, str. 753/. Przy czym nie jest możliwe obliczanie wysokości emerytury wyłącznie na podstawie twierdzeń wnioskodawcy. Twierdzenia te muszą być udowodnione. Nie jest rzeczą sądu zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia

faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.) /por. wyrok Sądu Najwyższego z 17 grudnia 1996r., sygn. akt I CKU 45/96, opubl. OSNC z 1997r., z.6-7, poz.76; wyrok Sądu Najwyższego z 7 października 1998 r., sygn. II UKN 244/98, opubl. OSNAPIUS 1999, nr 20, poz. 662/.

Przy tym, wysokości wynagrodzenia lub danego składnika wynagrodzenia, nie można ustalać w sposób przybliżony, ale pewny, na podstawie konkretnego dokumentu bądź jego kopii, który zachował się w dokumentacji osobowej ubezpieczonego. Chodzi tutaj o umowy pracę czy angaże, w których zawarte są dane dotyczące wynagrodzenia. W takim wypadku, uwzględnić można składniki wynagrodzenia, które są pewne, wypłacane były w danym okresie, stałe i w określonej wysokości (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 18 stycznia 2012 r., III AUa 1555/11, LEX nr 1113058).

Przeprowadzone postępowanie dowodowe miało więc na celu ustalić taką wysokość wynagrodzenia, jakie wnioskodawca niewątpliwie otrzymywał. Mając powyższe na uwadze uwzględniając wnioski Z. M. Sąd w niniejszej sprawie przeprowadził postępowanie dowodowe obejmujące analizę dokumentacji znajdującej się w aktach ubezpieczonego i przedłożonej przez niego w toku procesu – zwłaszcza kart wynagrodzeń i legitymacji ubezpieczeniowej. Wskazana dokumentacja – na co już wskazywano - nie budziła wątpliwości co do jej wiarygodności. W ocenie Sądu nie było więc przeszkód by na tej podstawie ustalić wysokość wynagrodzenia ubezpieczonego w spornym okresie i nie było podstaw by nie uwzględnić wskazanych zarobków przy ustaleniu wysokości podstawy kapitału początkowego co rzutować też będzie na wysokość emerytury ubezpieczonego.

Na mocy **art. 129 ust. 1** ustawy świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

Organ rentowy w toku procesu wyliczył, iż po uwzględnieniu karty wynagrodzeń wnioskodawcy z 1978 r. za okres zatrudnienia w Techma (...) w W. oraz wynagrodzeń z 1979 r. za okres zatrudnienia w (...) Prasa- K. – Ruch zwiększeniu ulega wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego który przy przyjęciu wynagrodzeń z kolejnych 10 lat kalendarzowych z lat 1979 -1988 r wynosi 57,96 %. Przy uwzględnieniu tej dostępnej dokumentacji za okresy nieudokumentowane wysokościami wynagrodzeń nadal należy przyjąć minimalne wynagrodzenia obowiązujące w sferze gospodarki narodowej tj w okresach od 29.07.1974 do 13.09.1974, od 1.03.1975 do 22.06.1975, od 12.08.1975 do 11.09.1975, od 1.01.1979 r. do 30.04.1979 r. Wnioskodawca nie kwestionował wskazanego wyliczenia wskazując, że nie wnosi o nic - ponad to.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy w Łodzi na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji.

J.L.

Dnia 20.10.2022r.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS, wyrażając zgodę na wypożyczenia kat ZUS